

CENY OGŁOSZEŃ:

Za wiersz milimetryowy przed tekstem 25 groszy, w tekście i załącznikach 20 groszy, za tekstem 10 groszy. Drobne ogłoszenia po 3-8 groszy za wiersz. Nie mniej niż 50 groszy. Tłusty drukiem podwójnie. Zagraniczne 100 proc. drożej.

W numerach świątecznych i niedzielnych ceny o 25 proc. droższe.

Za terminowy druk ogłoszeń administracja nie odpowiada.

Każda nowa podwyżka obowiązuje już wszystkie przyjęte ogłoszenia do zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia.

ISKRA

Diennik polityczny, społeczny i literacki.

Sosnowiec: REDAKCJA: Piłsudskiego 4, Telefon 64.
ADMINISTRACJA: Dąbrowska 1, Tel. 73.

Bedzin: Wolachowskiego 7.

Dąbrowa: Sobieskiego 8, tel. 73.

Katowice: Szopna 4.

Adres dla listów i depesz:
"ISKRA", Sosnowiec.
Konto czekowe P. K. O. Nr. 61533.

Prenumerata wynosi:

zł. 2

Z odroczaniem miesięcznie:
zł. 2.50.

W Zagłębiu po za Sosnowcem, Beżaninem i Dąbrową: zł. 2.50.

Z przesyłką pocztową
zł. 2.50

Zagranicą 4 zł.

PODZIĘKOWANIE.

Czcigodnemu Panu Dr. W. Gosiewskiemu w Zagorzu, za uratowanie życia synowi naszemu, choremu na zapalenie opon mózgowych, składamy z głębi serca "Bóg zaidac".

T. i J. BARTOSZEWICZOWIE

1284

W ZAGORZU.

EGZAMIN NA II-gi KURS

Seminarjum Naucz. Męskiego w Dąbrowie Gór.

rozpocznie się w CZWARTEK, dn. 9 PAŹ.
DZIERNIKA r. b. o godzinie 8-jej rano.

Zapisy przyjmują kancelaria Seminarjum (Dąbrowa, ul. Ułana nr. 38) codziennie od godziny 8-jej do 1-jej.
20 miejsc wolnych. 1277 20 miejsc wolnych.

„SANITAS“

ZAKŁAD ROENTGENA I FIZJATRJI

Sp. z ogr. odp. 1511-7
pod kierownictwem d-ra med. Jana Danilewicza.
Sosnowiec, ul. Warszawskiego Nr. 12. Telef. 494.
tel. kierownika 520.

Roentgenologia w pełnym zakresie: zdjęcia, przedświetlania, naświetlania ieciczne (leczenie grzeliwy metodą Manucha). Lampy kwarcowe jesiakowa i fioletowe—leczenie światłem przy anemii, gruźli, cierpieniach gruźli, chorobach skóry i kości. Leczenie elektrycznością: galwanizacja i faradyzacja przy cierpieniach układu nerwowego i mięśniowego (neuralgia, porażenia porażowe i t. p.) Leczenie emanacją radio (artreizm, zapalenie naczyń, przemiana materii).

Godziny przyjęć od 12—2 i od 5—7 po poł.

Precz z wojną!

5-12. X. 24 r.

Sosnowiec, 5 października.

Jak Polska długa i szeroka idzie dziś po Niej jedno wielkie wołanie:

"Precz z wojną!"

Tak: precz z wojną! My wojny nie chcemy, gdyż znamy jej okropności, znamy straszne jej skutki. My nie chcemy...

Ale, niestety, wrogowie, którymi otoczeni jesteśmy, nie żywią zamiarów pokojowych. Im potężniejsza staje się Polska, im bliższe jest ukończenie prac nad jej odbudową i nad przywróce-

niem stosunków normalnych, wśród których zaktwinie ogólny dobrobyt, lat i porządek, tem potężniejszemu okiem spoglądając nasi mili sąsiadzi na niewyczerpane bogactwa Polski.

Chcieliby oni mieć z nas niewolników, byśmy im służyli, jak służyliśmy kiedyś, byśmy za ich sprawę krew przelewali, by bogactwa, wydobyte z naszej ziemi, mogli wywozić do siebie. Tęgo chcą najawziętsi wrogowie nasi, niemiecy i bolszewicy, i

by cel swój osiągnąć, przygotowują się do straszliwej i ostatecznej rozprawy z nami. Dniem i nocą fabryki ich pracują nad budową aparatów lotniczych, które siał będą po ziemi naszej śmierć i zniszczenie.

A i na to zwrócić uwagę, że z wysokości tysięcy metrów wróg nie odróżni, choćby chciał, polaka od żyda lub Niemca. Wszystkim więc obywatelom Polski jedno grozi niebezpieczeństwo: zginąć od wybuchu strasznego bomby, lub skończyć w męczarniach nieopisanym skutkiem zatrucia gazami, które bomba pękająca wyrzuci z siebie. Takiej wojnie zapobiec jest naszym obowiązkiem najświętszym.

Ale, jeżeli nie chcemy wojny, to nie dość krzyknąć i wołać: "precz z wojną!" Nie; krzykiem i pobożnymi życzeniami nie odwieziemy wroga od piekielnych zasług, myślowo, lecz użyć musimy innego środka: musimy być silni, musimy zbudować potężną flotę powietrzną, zdolną do odparcia wroga na jeziorze, — flotę, która by budziła we wrogu lęk o siebie, która by przejmowała sąsiadów grozą i wzbudzała w nim szacunek dla potężnej Polski.

Jeśli więc chcemy, by hasło "precz z wojną!" nie było czczym wykrzyknikiem, musimy wszyscy, bez różnicy przekonań i narodowości, złożyć dziś dowody i istotnego dążenia do pokoju. Musimy dziś złożyć na cele floty powietrznej ofiary, na jakie nas stać, musimy zapisać się wszyscy, ale to wszyscy na członków ligi obrony powietrznej państwa.

Nikogo w szeregu tym zbraknąć nie może. A gdy wróg nasz zobaczy to powściągnie, żywiołowe dążenie nasze do zapewnienia Polsce pokoju, wówczas na okrzyk nasz: "precz z wojną!" zadźwięczy opadną mu ręce i może hasło to przeniknie i do jego serca zatwardziałego, zabije w nim in-

stynkty krwiożercze i zaborcze i zbudzi człowieka.

Więc z hasłem: "precz z

wojną!" — składajmy datki na budowę floty powietrznej.

Listy z Warszawy.

Stolica wobec chwili obecnej.

Warszawa, 4 października.

"Kiedy się po ferjach wakacyjnych powraca do stolicy po nową pracę i nowe wyzwania, to przedewszystkiem rzuci się w oczy nieposzanowanie pieniądza i — kalkulacja inflacyjnych."

Fatalnie się nam przesyłała inflacja. Naszyla nas rozstrzelność i rozbudziła niepokojącą chęć. Jeszcze przed półrokiem operowaliśmy wazyszy tyśiącami i milionami, każdy nawet najuboższy, był milionerem, a wielu miliardami. W takich warunkach znowiód do codziennej oszczędności groźnowej, która przecie jest podstawą dobrobytu społeczeństwa, jest nader trudne.

Zwłaszcza, iż kalkulacja w rzeczywistości odbiega bardzo daleko od tej, która zawsze towarzyszy życiu normalnemu. Nie wiem, czy wielu znalazło można detaliści, którzy stosują dawną przedwojenną kalkulację 10 cio procentowa. Panuje tutaj zupełny chaos. Ceny tych samych przedmiotów w rozmaitych sklepach są tak różne, że zdumienie ogarnęło każdego wrocie podobnych tajemnic kalkulacji.

Do rozmaitych przyczyn naszego kryzysu gospodarczego przybywa jeszcze jeden: łatwość wydawania grosza. Z niezwykłą łatwością przychodzi nam wydać 20 czy 30 groszy, a nie baczymy, że to jest to prawie walekiego lira, prawie francuskiego franka. Uwydatnia się nasza drożyzna i nasza rozstrzelność dopiero w porównaniu z zagranicą. Jeden ze znanych stał w Paryżu w pierwszorzędnym hotelu, gdzie za pokój i utrzymanie płać 35 franków dziennie, czyli niecałe 10 zł; drugi zaś znajomy płać w Warszawie za małecki pokójce również w pierwszorzędnym hotelu 10 zł 70 gr, w tem 80 proc. podatku magistrackiego. Za dorozkąd z dworca głównego do centrum miasta, płać się w stolicy 1.50 zł, gdy opłata pociągu kurierskiego z Triestu do Wenecji wynosi 6 lirów, t. j. 1.68 zł. Jakżeż tu możemy wytrzymać porównanie z zagranicą!

Musi tu nastąpić jakaś reforma, która, bo naszę zginiemy, uduśmimy się sam! Konsekwencje już się okazują. Co miesiąc poczynają się pokazywać słowrogie cyfry z ułamka-

mi: to dyr. Lioński, straszny człowiek, oblicza w głównym urzędzie statystycznym wzrost drożyzny. I mamy ciekawe zjawisko: posiadamy walutę jedną z najwyższych i najlepszych w świecie, złoży w stosunku do dolara utrzymuje stałe kursy normalne, a drożyzna rośnie. Cyfry za sierpień i wrzesień są złowieszcze: wskazują około 7 proc. i dają asumpt do wstrząśnięć gospodarczych, do podnoszenia cen, do żądania powych podwyżek do strajków i wogóle zaburzeń życia, które już jako tako zaczynało się układać.

I dzisiaj kwestia drożyzny wysuwa się na czoło luncznych zagadnień społecznych, o ile bowiem nie zostanie pohanowana, może spowodować dny wstrząs i konsekwencje daleko lędsze.

Weźmy np. mieszkalnictwo. Latem w czerwcu i lipcu zdawało się, iż kryzys mieszkalniowy załamał się. Pomimo wudności kredytowej wzniosły się ciagle nowe budowlę, a jednocześnie handel mieszkalniaki osłabł; śledej młocze, spadły one w cenę. Było to jednak zjawisko przejściowe. Nowo budujące się domy kończą się teraz, ale często nie mają lokatorów. W przeważnej bowiem części są własnością kooperatywy, które sprzedają mieszkania na własność. Amatorów zaś na kupno mieszkania na własność jest niestety mało, bardzo mało. Raczej po szukają mieszkań za czynszem. Gdy lalem można było wynająć mieszkanie za czynszem płatnym z góry za pewien dłuższy przeciąg czasu, za rok, dwa lub nawet trzy, to teraz takie operacje są bardzo rzadkie, a wraca fatalny zwyczaj odstępowego, które jest tak wysokie, jak za najlepszych czasów inflacyjnych.

Verax

Więści ważne.

(Z pism i depesz wczorajszych).

— Komitet wystawy polskiej podejmował bankietem najwybitniejszych przedstawicieli rządu tureckiego, wiedeńskiego, państwa izby handlowej urreckiej, członków poselstwa polskiego i delegatów rządu p. Ostrowskiego. Pre-

zes komitetu p. Kilińskich wygłosił przemówienie, w którym dątkował za serdecznym przyjęciem, jakiego doznała wystawa poiska w Konstancynopolu.

— Na Białostoku sowieckie rozpoczęły się wybory do sowietów nowej kadencji. Władze sowieckie starają się przylatwić im w niektórych miejscowościach „na pokaz” sowietów narodowosowieckich, t. j. składające się wyłącznie z przedstawicieli mniejszości narodowych, polaków, żydów i litwinów. Szczególniej zabiegają bolszewicy o utworzenie sowietów polskich, starając się organizować ich i kłanując się w miejscowościach, leżących w pobliżu granicy polskiej. Między innymi utworzone takie sowiety we wsiach Kustowiska, Motolitz i t. d.

— Znaną kijowskią bandą i wziętym w niej Gamarin kierującym jest przewodniczącym komitetu wojenno-rewolucyjnego na Dalekim Wschodzie. Gamarin był przez pewien czas przewodniczącym sowietu kijowskiego.

— Do przechadzającego się Incognito po Paryżu hiszpańskiego następcy tronu podał osobie szwajcarskiej obrony, prosiąc ją o zwłódnienie niektórych pamiątek historycznych. Osobnik ów zaprowadził księcia do jednego z domów, gdzie dwaj inni osobnicy w bluzach marynar-

skich zażądali, grożąc rewolwerami, wszystkich posiadanych pamiątek. Książę rzucił się do okna i zawał pomocy policji, która przybyła i aresztowała napastników.

— „*Die Catholique*” ogłasza wywiad z kardynałem Dubois w sprawie odpowiedzi Herriota na ostatnie pismo kardynała. Kardynał stwierdza mianowicie, że odpowiedź ta nie rozprasa wszystkich nieporozumień i wymaga wielu zastrzeżeń.

— „*Uważamy jednak za stosowne*” — mówił kardynał — podkreślić niektóre zdania tej odpowiedzi, które chcemy zestawiać ze słowami, wypowiedzianymi przez Herriota w Meaux o koniecznej jednoci wszystkich francuzów.”

Urządowo donoszą, iż druga i trzecia armia Taang-Isolina zajęły miasto Tszienpik. Nieprzyjacieli stracił 150 ludzi w zabitych i 1000 w rannych. Pożatem 3000 jeńców dostało się do niewoli. Zdobyto 12 dział polowych, 20 karabinów maszynowych i liczną amunicję. Marsz w kierunku południowym trwa w dalszym ciągu. Samoloty Taang-Isolina i brzozy wojska Wu-Pei-Fu stały bombami. Generał 15 tej dywizji i liczni członkowie jego sztabu zostali zabici. Wódcę wojsk Wu-Pei-Fu panuje niezadowolenie i licie niejedności wojskowe buntują się.

Noszek wiedział o machinacjach Szpikowskiego z owym oficerem i postanowił drogą szantażu wyłudzić od Sz. większą sumę pieniędzy.

Szpikowski zawiadomił o próbach szantażu urządy śledczy, który też aresztował Noska w mieszkaniu Sz. w chwili, gdy przyjmował on zadatek na większą sumę.

Teraz sprawa poczęła się na

dobrze widać, że w toku śledztwa wyszła na jaw sprawa defektywami i oficerem.

Sensacyjnie szczegółowo wykazało śledztwo w związku z pracą z defektywów przy uścisławianiu wydania oferty „p. t. b.”, że urządzone napady na samochód w drodze do Łodzi i t. p. Rozwikłaniem tej wielkiej afery zajął się sądzia śledczy.

względna, że zbierała się o godz. 10 wieczorem, by podnieść ceny, obawiała się bowiem, by pp. handlujący nie pohankrutowali w ciągu jednego dnia.

Gdy jednak ceny zaczęły spadać, gdy potaniało mięso, masło, słonina, jaja i wogóle wszystkie artykuły żywnościowe, wówczas komisja spała i zaczęła zaledwiej zajmować się ceną chleba. A restauratorzy darli, ile się dało, dzięki komisji do walki z lichwą, która się tem nie interesowała.

Do ostatniej więc chwili mieliśmy w restauracjach ceny lutowe, a więc ułożone i zalegalizowane w czasie najkrytyczniejszej, gdy drożyzna osiągnęła swój maksimum, zaczęła powoli spadać.

Żdziś ceny mięsa, nabiału i tłuszczów nie są jeszcze tak wysokie, jak były w końcu stycznia r. b. Dość powiedzieć, że za schab płaciłmy wówczas do 8 mil. mk. za kg., wolowinę do 5 mil., masła śmietankowego 12 mil., słonina dochodziła do 10 mil. i to jej nie można było dostać. Przeliczmy te miliony na złote, a przekonamy się, że dziś wszystkie te artykuły są tańsze. Ale pp. restauratorom nudziło się czekać tak długo na jakąś zmianę i, znalazłszy w komisji cennikowej uniżonego służkę, postanowili za jednym zamachem dojść do majątku.

Niesłychany ten zamach na kieśnienie publiczności musi być odparty, jeśli raz bowiem ustąpimy, to za tydzień możemy się spodziewać ponownego ataku.

Dla ilustracji apetytów pp. restauratorów przytoczymy jeszcze mały przykład cennikowy. Zupa pomidorowa kosztowała w pewnej restauracji 90 groszy, obecnie biorą za nią zł. 1.20. Zapytamy pp. restauratorów, co zrobiało: pomidory? przecież 3 miesiące temu płaciłmy 3 złote za kilo, a dziś nawet 1 złotego nie kosztują. Śmietany prawie się nie używa, ale i ta nie zdrożała; woda w cenie się nie podniosła, a na ilości ryżu, potrzebnej do talerza zupy, podróżnie wynosi 1/10 grosza. Węć czy trzeba było cenę podwyższać?

Ala to system. System darcia, upranywania bezkarnie i stałe, a ostatnio ulegalizowany przez komisję do walki z lichwą.

Komisji tej przypominamy, że jeden z pp. burmistrzów za ulegalizowanie cen lichwiarskich na mięso dostał 2 tygodnie aresztu. Jesteśmy przekonani, że p. prokurator postara się, aby i sosenowicka komisja nie była pokrzywdzona. Wobec prawa wszyscyśmy równi.

Tydzień lotniczy w Zagłębiu.

5—12. X. 24.

Sosnowiec.

Wczoraj w lokalu magistratu odbyło się ostatnie posiedzenie wiceprezesa komitetu wykonawczego. Ze sprawozdania orzeczniczego poszczególnych sekcji widać, że obchód „Tygodnia lotniczego” przygotowano, mimo bardzo krótkiego czasu, starannie. Obecnie zajęli wszystkich do sprzączania. A mianowicie od tego, czy wszyscy kułakowie będą znaczyć, nalepką i broszurą, czy wielu zapisze się na członków ligi obrony powietrznej państwa i czy wielu złoży ofiarę na rzecz budowy samolotów.

Następne posiedzenie komitetu odbędzie się w lokalu magistratu sosnowieckiego w środę o godz. 8 wieczorem. Na zebranie to proszeni są o przybycie delegaci z tych miejscowości okolicznych, gdzie nie urządzono obchodu „Tygodnia lotniczego”. Posiawet „Tydzień” ten trwa do dn. 12 b. m. włącznie, przeleż w miejscowościach omenionych będzie można urządzić obchód w dniu 10, 11 i 12 lub tylko w dniu 12 października. Komitet sosnowiecki wydelegował aże, ulotki, znaczki, nalepki i wogóle ułatwi przeprowadzenie obchodu.

Będzin.

Program obchodu tygodnia lotniczego w Będzinie, w pierwszym dniu, t. j. dziś, będzie następujący:

Zbiórka ogólna na ul. Kółkarską o godz. 9 rano. W dniu 10 rano obchód będzie w kościele uroczysta msza św., poczem wyruszy pochód na miasto.

Po defiladzie wojska i poszczególnych organizacji na ul. Małachowskiego, pochód uda się na plac Konstytucji 3 Maja, gdzie o godz. 12.30 przemówienie wygłosi poseł pp. B. Knohe.

Na tem zakończy się pierwszy dzień tygodnia.

C cały dzień odbywać się będzie na mieście sprzedaż znaczków, przy stołkach zaś panie będą sprzedawać samolotki i przyjmować zapisy na członków ligi.

W czasie pochodu nad miastem będzie krążył samolot.

Program dalszego obchodu podamy w następnym numerze.

Dąbrowa.

Tydzień lotniczy zapoczątkował capistrzy, urządzony wczoraj wieczorem.

Straż ogniowa z Koszowej z muzyką na czele, młodzież szkolna i tłumy publiczności przeszły ulicami miasta.

Na czele pochodu posuwał się obfitym owieloniu samolot, wykonany przez uczniów państwowego gimnazjum.

Żdziś program uroczystości jest następujący:

O godz. 9 rano uroczysta msza św. w kościele.

Po nabożeństwie pochód przejdzie ul. Sienkiewicza, Bankiewicza, Dąbrowską, 3-go Maja i uda się przed pomnik Kościuszkę, gdzie do zgromadzonych przemówi poseł pp. B. Knohe, poczem nastąpi rozwiązanie pochodu.

O godz. 2.30 po pol. w sali kina „Kometa” por. pilot A. Olaszewski wygłosi odczyt o lotnictwie.

Aby jakiszerze masę mogły wystuchac zajmującą prelekcję, postanowiono pobrać tylko 20 groszy za wejście.

Wieczorem, o godz. 8, w sali resursy uroczysta akademia.

Po zagajeniu i odczyty pp. pl. Olaszewskiego nastąpia polisy artystyczne.

A więc: p. O. Halaczowa grać będzie na portretnie; p. Klepura zaśpiewa kilka arji operowych; p. Kuchciński czarować będzie grą na skrzypcach; p. Topolski i p. Vortbrodt wygłoszą stosowne deklaracje.

Wystąpią także także tuż, muzycznego, pod batutą p. K. Guzłowskiego.

C cały dzień po mieście uwiąz się dzień „lotniczy”, sprzedający znaczki, a przy stołkach nabywać będzie motywy samolotki oraz zapisywać się na członków ligi.

W czasie pochodu krakowski samolot, krążąc nad miastem, rozrzuci tysiące odczew.

Na tem zakończy się pierwszy dzień obchodu tygodnia lotniczego.

Dnia 8 b. m., t. j. w środę, nastąpi otwarcie w sali resursy wystawy lotniczej.

W poscigu za bandami dywersyjnymi.

Nowe szczegóły. — Nowe napady.

Piśk, 4 października.

(Przez telefon).

Według informacji o przebiegu poscigu za bandą łutnicką, okazalo się, że poscig był nieudany, ponieważ w starostwie w Piśku znajdowało się tylko jedna mapa Polska, która przoczędzila z rąk jednego klerownika poscigu w ręce drugiego.

Do wzięcia sądu okręgowego w Piśku odstawiono dotychczas 10 schwytanych bandytów, a mianowicie:

Jana Leszczyka, Nikite Kluba, Antoniego i Tomasza Polujana, Cyryla Nowaka, Pawła Bartosza, Sawę Socka, Teodora Sotrowskiego, Kuzmę Narymańczuka, Duznarskiego.

Wilno, 4 października.

Dnia 1 października, o godz.

Gdy konkurent zwalcza konkurenta.

Łódź, 4 października.

Przed dwoma „miesiącami” dozwódtwo łutynierci i saper, przy d. o. k. Łódź rozpoczął przebieg budowę 15 schodów, domu Młkarskiego, kasyna i koszar w Kępnach pod Łódzią.

Miedzy innymi do przetargu janelęj firmy budowlane już Szpikowskiego, znanego w Zagłębiu polskie towarzyswo budowlane „p. t. b.”, oraz Rupp i Chmielewski.

Każda z firm chciała uzyskać prawo budowy i w tym celu listownie zapoznać się z kalkulacją konkurenta.

Najbardziej zależało na tem Szpikowskiemu, który za wszelką cenę chciał przejąć warunki przesłane przez pozostałe 2 firmy. W tym celu p. Sz. wyjechał do Warszawy, gdzie wrócił się do prywatnego biura defektywów. Jlogowskiemu z prośbą o pomoc, ja którą oburzył swego wygnanożenie. Biuro wydelegowało do ej pracy defektywów. Ostatow-

skiego i Noska, którzy natychmiast wzięli się do pracy.

Defektywi z początku poszukiwali szlądów złodzonych kosztorysów w Warszawie, a następnie w Łódzi, jednak nie udało się im i przy przetargu utrzymała się firma „p. t. b.”, której oferta była najtańsza. Szpikowski nie dał jednak ze wygraną i wszedł w kontakt z jednym z wyższych oficerów saperów, który przedstawił Szpikowskiemu kosztorys złożone przez firmę „p. t. b.”.

W gabinecie „Grada Hotelu”, Szpikowski na podstawie kosztorysu, dostarczonego mu przez owego oficera, odpowiednio przerobił swój własny kosztorys i wrócił do Warszawy, by budowę powierzoną jemu ciek w końcu oszpanować.

Sprawa odbyła zupełnie zalanowiana, gdyż by defektyw Noszek, któremu nie udało się otrzymać umówionego honorarium za dostarczenie oferty firmy „p. t. b.”.

MAGISTRAT a PASKRSTWO.

Sosnowiec, 5 października.

cyjne wprost względem ludności stanowisko komisji do zwalczenia lichwy przy magistracie sosnowieckim.

Komisja ta zajmuje bardzo dzwienne i dwuznaczne stanowisko. Gdy w końcu roku ubiegłego i w początku bieżącego wszystko drożało z dnia na dzień, komisja była tak grzeczna i

Skrzynka do listów.

Sz. Panie Redaktorze!
Czy nie żechce Sz. Pan wyjaśnić w najbliższym nr-ze „Iskry” — czy nie jest zwykłą prowokacją paskarzy rapione podwyższenie cen w restauracjach w Sosnowcu o 300 proc. (trzysta procent z górą). Urzędowy obiad dn. 2X kosztował 42, a 3X już 1 zł 40?

Czy władze jakie potwierdziły ten cen, a potwierdzając, na czym oparły te kalkulacje i czy wiedzą o tem, że podobne podwyższenie (cożem nie usprawiedliwione) wywoła podwyżkę cen na rynku, i naturalnie wydała słuszne podwyższenia plac za robków urzędników. Czy wiadomo tym pacom, że w Warszawie restauracje naprosto domagały się kilkakrotnie podwyższenia cen tak zw. obiadów urzędowych i że tylko i rząd. restauracjom pozwolono zamiast „urzędowych”, dawać obiady t. zw. „klubowe”, ale te chociaż droższe o 100 proc. (1.50 obiad), ale są już zupełnie odpowiednio do tej ceny pod względem jakości i ilości. Żupę podaje się nie tylko dwie talerze, lecz całą warstkę (około 2 tal.) bardzo dobrej esencjonalnej zupy, sztuki mięsa lub pieczeń nie przedstawiają jakiegoś małego chłopa żyły, ale składa się z 2 dość dużych kawałków wybornego mięsa. Że za jakością tych obiadów śledzi odpowiednia władza i restauracja, która pozwoliła sobie po cenie 1.50 dać obiad podobny dawnemu urzędowemu, w tej chwili straciła prawo dawania klubowych obiadów, a zmuszona była powrócić do dawnych 75 gr., co nie ochroniło jej od zapalenia grzyszy za lichwą żywnościową.

Sądzą, że sprawę tego rodzaju żechce redakcja jaknajchlej sprawdzić, wyjaśnić i tem oczyścić nasze władze od oszczerstwa.

Z poważaniem

Bilaki.

[Sosnowiec, 6.X.24.]

Kronika.

Kalendarzyk.

5

Niedziela

Dziś N. M. P. Różańc.
Jutro Brzośna w.
Wach. ślotaś 5.31
Zach. „ 5.21

Jesienią...

Szyszał, jak dżwiele szumi las —
co w liście drzewia trąca,
i zęga już ostre lasi
ta dżwiele, miodowa drąca.

Widział, jak miodła polny kwiał
w przbarwionym dyadymie,
jak szkarzy się ten kwiatek — brał,
i zęga matkę zięć...

Ptak w obcy jakik ciepły kraj,
gdzie ślotaś janno świdł,
gdzie wciąż przędący kwiaty maj,
zęga już nas — i lec...

„Jaz umilkł wiosny zęka gwar,
beł echa dżwieleń nicaś,
ostre, słaby ul się zar,
zęga zęga rós...

Jaz ślotaś złotem ślotałych adz,
mgła ul świat dżwiele,
powiedły nam już wianki z róż,
powiedły wiałok co wola...

Czemu ponuro patrzyś wdał?
czy gdaś tyś pomarł?
na lica twój smutek — żal,
i serce masz odrad...

Cót to masz w oczach wlektę lry
niedawny blask wlektę,
płaczny rąsny — i ty —
to w duszy naszej — jęć...

Zofia M. Kłuczyńska.

Nie mogąc ze względów osobistych być na wieczorze, aby w gronie urzędników Warszawskiego Tow. pożegnać

p. Inż. LUKASIEWICZA,

który podczas kilkunastu lat na kop. „Kazimierz”, wyznając i stosując zasady sprawiedliwości, oraz uczciwie pojmovanej wzdzy, pozostawił po sobie pamięć dobrego zwierzchnika i prawego człowieka, ią drogą się Mu najszerzej wyraził pożegnania i życzenia wszelkiej pomyślności na nowem zaszczytnem stanowisku.

WACŁAW ORNOWSKI.

1273

Choroby

wszelkiego rodzaju przy których lekarstwa nie skutowały, mogą być wyłączone przez magnetyczne leczenie. Przez ten sposób uderwiono tysiące. Wiele podjętych uzdrowień zostało przegladane. Leczenie przez prąd elektryczny, influencyjne i magnetycznym osobistym.

T. Santura

Magnetopah, egzaminowany mistrz zakonu okultyzmu i teozofji.
Mysłowice. Górny Śląsk, ulica Płaskowa 48.
1875-7 Godziny przyjęcia: przed południem od 9 — 12 i po południu od 3—6.

HOTEL KOEHLERA

DWORCOWA 9 — MYŚLOWICE — DWORCOWA 9.

Niebywała Nowość w Mysłowicach!

Humor! WYSTĘPY! Śpiew!

Taniec akrobatyczny	—	Smirnow
Duet	—	Okun
Imitator	—	Peppi Monte
Komik	—	Klops
Taniec	—	Van Ritt.

Co niedziela na Sali o godzinie 8 — 1 w nocy

DANCING (TANZDIELE).

Kierownik artystyczny GRIMDMAN — SMIRNOW.

Bufet zaopatrzone w wyśmienite przekąski,
wina, likiery krajowe i zagraniczne.
O liczny udział pros!

1283

właśc. P. KOEHLER

Obwieszczenie.

Komornik Sądu Okręgowego w Sosnowcu rewiru 3, zamieszkały w Dąbrowie przy ul. Ulmanu nr 2, na zasadzie art. 1030 P. C. obwieszcza, iż w dniu 15 października r. b. o godzinie 10 rano w Dąbrowie przy ul. Ulmanu pod nr 16 w mieszkaniu, należącym do Jakóba Łaksa, to jest w miejscu przechowania przedmiotów, odbędzie się sprzedaż przez publiczną licytację, oszacowanych na 1000 złotych, a należących do Jakóba Łaksa, składających się: jedna duża sieczkarnia z pasem rzemieńnym o sile 12 koni parowych.

1195

Komornik Sądowy Włoczewski

Pogoda. Na wschodzie i północu wschodzie deszczowo, w pozostałych częściach kraju ciepło, zachmurzenie zmienne, słabe wiaty południowe. W górach dość pogodnie.

O place w górnictwie. Nasz korespondent warszawski telefony, że wyznaczone na wiosek rokowania w sprawie plac w przemysle górnym Zagłębia Dąbrowskiego prawdopodobnie nie dojdą do skutku.

Rokowania miały być prowadzone w Warszawie, tymczasem związek przemysłowców górniczych wystosował wczoraj żądanie, aby układy w tej sprawie przeniesione zostały do Sosnowca lub Dąbrowy.

Przeniesienie części ksiąg hipotecznych z Będzina do Sosnowca. W „Dzienniku Ustaw” ukazało się rozporządzenie o przeniesieniu części ksiąg hi-

Lekarz-dentysta 1286-2
Maria Bitny-Szlachta
powróciła.

leczenie, plombowanie, łożki, bryły.
Pracownia zębów szluszynych.
Przyjmuje od g. 2-4j do 7-4j p. p.
opieczętowanie i świadczenia
ulica Matachowskiego 16, II p.
w SOSNOWCU.

ZAWIADOMIENIE.

Niniejszym podajemy do wiadomości, że powierzyliśmy firmie

BRACIA RUCIŃSCY

w Będzinie, ul. Kołłątaja 24, telefonu Nr. 32,
na Zagłębie Dąbrowskie i Śląsk Polski wyłączną sprzedaż
naszych amerykańskich płytek do cięcia metali marki

„GRIFFIN”.

Z poważaniem

Markt & Co., New-York.

ZAWIADOMIENIE.

Mamy zaszczyt zawiadomić Sz. Publiczność, że otrzymaliśmy od firmy

MARKT & Co., NEW-YORK

na Zagłębie Dąbrowskie i Śląsk Polski, wyłączną sprzedaż
niezrównanych w swej dobroci amerykańskich płytek do cięcia metali marki

„GRIFFIN”

które posłamy na składzie w dużej ilości.

Polecamy i łaskawym względem i pamięci Sz. Odbiorców, porostajemy

Bracia Rucińscy
Będzin, Kołłątaja 24, telefonu 32.

KINO „ZAGŁOBA” — KINO „ZAGŁOBA”.

Od poniedziałku 28-go września i do następnego

Najglówniejsze arcydzieło reżyserji w B. de Millera p. t.

„Apaszka z Paryża”

Senacyjno-erotyczny dramat w 6 częściach w bohaterkiej roli
BETTY COMPTON.

Uroczą jako kobieta, jeszcze piękniejsza jest na ekranie
i nie gwiazdą przezwana lecz słońcem amerykańskich ekran

Wierście Pola Negri, Emil Janings, Harry Liedtke,
ANONS: ??? w najpiękniejszym filmie świata ???

TEATR „CURSO”. BĘDZIN. TEATR „CURSO”.

Od czwartku 2 do poniedziałku 6 października kina r.b.

Świątek szesnasty — 2 serie razem! — Unieśliwie warszawskiej publiczności
Konrad Weidt, Erna Morena, Xenia Desni, H. Valentin i inni
odwagają główne role w monumentalnym dramacie p. L

„WILHELM TELL”

(BOJOWNIK O WOLNOŚĆ)

osnuty na tej słynnej powieści Francuska Szylłera.

Artyści dzieje się w Szwajcarii za czasów panowania krutego tyrana,
pamiętnika rządu austriackiego Gesslera, w świetnej kreacji K. Vidla.
Do obrazu przegrzwa zastosowana muzyka. — Ostatni seans 9.30 wiecz.

Kino „SPINKS”

Od piątku 3-go do 5-go października włącznie

Ostatnio
5-a i 6-a seria
w roli głównej **„Pierścien Satanasa”**
w roli głównej **EDDIE POLO.**

Od poniedziałku 6-go do 12-go października

Najpotężniejszy obraz polski p. t.

„Miłość przez ogień i krew”.

Główne postacie dramatu: Marzalek Józef Płuski, generał
Haller, premier Witos, ks. Skorupka, Leno, Trocki.
Wykonawcy: Śliwicka, Palisnka, Omdńska, Śliwicki, Gawlikowski,
Kucharski, Dymasz, Barwinski, Szarkowski.

BĘDZIN. Kino-Teatr „Nowości”. BĘDZIN.

Od soboty 4 do wtorku 7 października wł. demonstracyjny będzie świątek
z życia porwanej europejki w Chinach.

Tajemnica biały twarz

Wielce ciekawy sensacyjny amerykański wielki dramat w 6-ciu częściach
ze słynną pioską artystką

Konstancją TALMGED.

w roli głównej

Muzykę ściele do obrazu zastosowana. — Ostatni seans 9.30 wiecz.

w roli głównej

w roli głównej

w roli głównej

w roli głównej

w roli głównej

w roli głównej

w roli głównej

w roli głównej

w roli głównej

w roli głównej

w roli głównej

w roli głównej

w roli głównej

w roli głównej

w roli głównej

w roli głównej

w roli głównej

Czterech Jeźdźców Apokalipsy to „Zwycięstwo”, które zabija symbol i zniszczenia.

notecznych z Będzina do Sosnowca.

Rozporządzenie to brzmi jak następuje:

§ 1. Wydział sąle z właściwościami wydziału hipotecznego przy sądzie pokoju w Będzinie nieruchomości położone w miejscowościach Konstanczy, Pieków, Strudla, Zagórze, Miłowice i Modrzewów. Wszystkie księgi hipoteczne, dotyczące tych miejscowości przenosi się do wydziału hipotecznego przy sądzie pokoju drugiego okręgu w Sosnowcu.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze uzyskuje moc obowiązującą z dniem 1 stycznia 1925 roku.

Błogosławieństwo pasterskie. Na ręce dra Zahorekiego, prezesa podkomitetu fundacji im. Ojca św. dla polskich inwalidów wojennych nadesłał biskup wojsk polskich k. Stanisław Gał pismo następujące:

Milo mi jest złożyć serdeczne podziękowanie panu prezesowi, jakoteż wszystkim członkom podkomitetu fundacji plusowej dla inwalidów w Sosnowcu za przysłanie tak hojnej ofiary w sumie 1706 zł 10 gr., uzbieranej z kwoty w dniu 8 b. m. Otrzymałem tę ofiarę w takim momencie, gdy mi było bardzo potrzeba pieniędzy na zapłacenie robotnikom przy odnawianiu domu w kolonii gospodarskiej w Chotomowie, zakupionej na rzecz fundacji plusowej za cenę 5 tys. dolarów.

Chcę się, że podkomitet w Sosnowcu, niedawno do życia powołany, tak energicznie pracuje dla sprawy tak drogiej nas wszystkim, a przez nadeślanie pierwszych ofiar tak wybitnie daje się poznać, co wzbudza w nas nadzieję, że i nadal będziemy doznawać takowej pomocy ze strony szc. pańców.

Życzę podkomitetowi jak najowocniejszej pracy, mającej na celu przynieść nam z pomocą w doprowadzeniu do końca dzieła naszego, przesyłam panu prezesowi i wszystkim członkom podkomitetu sosnowskiego moje pasterkie błogosławieństwo. Podp. Stanisław Gał, biskup wojsk polskich, sekretarz Władysław Zarzycki.

Spółeczne biuro pośrednictwa pracy w Sosnowcu. W związku z wejściem w życie ustawy o społecznych biurach pośrednictwa pracy zostały zawołane robotników chładekających (dł. Browarna 8) utworzył także biuro przy okręgowym sekretariacie związku. Kierownikiem biura został p. Antoni Koniol. Z pośrednictwa mogą korzystać nie tylko członkowie związku, ale i osoby postronne.

Pomoc bezrobotnym w pow. olkuskim. Ministerium pracy wysygnowało 3500 zł. na doradczą pomoc w pow. olkuskim. Wyplacenie zasiłków rozpocznie się w nadchodzący poniedziałek. Wyplata będzie dokonywać powiatowy sejmik w Olkuszu.

Podatek od broni. Władze zatwierdziły podatek od broni na

rzecze związku komunalnego pow. będzińskiego, z wyłączeniem, naturalnie, miast wydziałowych.

Podatek wynosi: od dubielów i szczerbów zł. 10, od rewolweru zł. 1.

Z prasy miejscowej. Wyszła Nr 1 „Przeglądu Zagłębia” pod redakcją pp. J. Maciejewskiego, M. Hirsztala i Z. Rychnera. „Przegląd” wydany został b. starannie i równo pod względem treści, jak i wykonania technicznego. „Przegląd Zagłębia” używany się ma co 2 tygodnie. Szkoda tylko, że cena zł. 1.50 jest zbyt wygórowana, skutkiem czego „Przegląd” stał się przedmiotem zbytku, a więc nie może liczyć na szerzsze rozpowszechnienie.

Podatek od przedmiotów zbytku. Na rzecz związku komunalnego pow. będzińskiego, zatwierdzony został podatek od przedmiotów zbytku.

Podatek jest jednorazowy i wynosi: od karety zł. 10, od powozu zł. wolantu zł. 3, od samochodu zł. 20, od motocyklu zł. 3, od roweru zł. 1, od bilardu zł. 3, od psa myśliwskiego zł. 2, pokojowego zł. 1, od fortepianu zł. 3 i od konia wierzchowego zł. 3.

Od posiadacza wolny są przedmioty służące do celów zarobkowych lub handlowych i inne osoby posiadające je, opłacają z tego tytułu państwowy podatek przemysłowy.

Również bilardy, będące w posiadaniu klubów i stowarzyszeń, wolne są od podatku.

Bolesne cyfry. Podług danych urzędowych wśród poborczych roczników z 1893, 1900 i 1901, było w powiecie będzińskim 11 proc. analfabetów, w Dąbrowie 14 proc., w pow. miechowskim 16,6 proc., a w olkuskim 30,8 proc.

I w Będzinie nie lepiej. Zamieszczałyśmy już skargi i doniosły na nieprzeziębienie przepisów, dotyczących zamknięcia sklepów w niektórych miastach Zagłębia, obecnie zaś donoszą nam, że zjawiało to ma ogromne zastawienie w Będzinie, gdzie handel „od tyłu” kwitował w całej pełni.

W niedzielę i święta przybywa do Będzina sporo ludności okolicznej, która bez przeszkód robi zakupy w sklepach żywnościowych. W niedzielę jest jeszcze, i to pod bokiem starosty i komendy, wieloletowej podobne rzeczy mogą mieć miejsce, liczymy jednak, iż obecnie to ustanie. Polecamy zwłaszcza magazyn młd Banka, gdzie robota i kupczenie odbywa się w niedzielę i święta.

O czystości w wagonach. Pociągi nasze, zwłaszcza wagony trzeciej klasy, nie grzeszą czystością.

Chyba nie to głównie skutkiem obłożoności służby kolejowej, że zupełnie nie zwraca uwagi na zanieczyszczanie wagonów przez niechwilnych pasażerów, pozostawiających w wagonach resztki jedzenia, pestki z owoców i t. p. odpadki.

Sposóbmy oddziałk. zupełnie wyraża dąży wskazówki, mimo to nawet wstrętne plucie w wagonach jest zjawiskiem zwykłym, to też władze kolejowe winny przypominieć służbie rozporządzenie i domagać się ściślejszego przestrzegania tegoż.

Dobry przykład. Wzorem Sosnowca, gdzie „Rozwój” wybudował szereg estetycznych sklepów, wyplacając dla chładekających, również konsumpcji poleca zarządzący wydziałem handlu w Dąbrowie, przeznaczając tylko dla firm polskich.

Narazie jest pewna trudność ze znalezieniem odpowiedniego

Lekarz-Dentysta 1733-1 Anna Luksingerowa powróciła.

Przyjmuje: od 11 rano do 6 pp. Sosnowiec, Modrzewowska 39 II

terenu, konsekwencjom jednak ma nadzieję, iż uda się nabyć w pobliżu miasta potrzebny plac i na własność rozpocząć budowę.

Przebiegiem temu należy przyklasnąć i życzyć powodzenia.

Stan bezrobocia. Podług urzędowych danych liczba bezrobotnych w Zagłębiu dochodzi do 19 tys. osób.

Naogół sytuacja ulega powolnemu polepszeniu i gdyby tylko ruszyły fabryki Hulewskich w Sosnowcu i w Zawierciu oraz fabryka stalowa akcyjnego w Zawierciu, ilość bezrobotnych spadłaby do 5 tysięcy.

W związku z polepszącą się sytuacją w przemysle węglowym, oraz emigracją do Francji należy oczekiwać dalszego zmniejszenia się ilości pozabawnych pracy.

Katastrofa kolejowa. Wczoraj, o godz. 120 w południe, podjeżdżał parowóz nr. 1189, przy widocznej awarii, w Poraju uległ wykośleniu.

Parowóz i około 20 wagonów wyskoczyło z szyn i uległo uszkodzeniu.

Ze służby kilka osób zostało potrzebujących, jeden zaś handlowiec zabity.

Na wiadomość o wypadku wysłano natychmiast z Częstochowy i Łaz pogotowie kolejowe; wyjechała również komisja dla zbadania przyczyn katastrofy.

Prawdopodobnie wypadek wynikił skutkiem wadliwej nastawienia szyn.

Z powodu zatrasowania obydwu torów, ruch pociągów został wstrzymany na kilka godzin.

Kilkudziesięciu robotników pracuje przy oczyszczaniu torów i usuwaniu rozbitych wagonów. Do chwili uprządkowania torów ruch pociągów osobowych ma się odbywać z przeszkodami.

Zebrańie. Zarząd narodowej organizacji kobiet w Będzinie urządza dziś, o godz. 3 i pół po poł. w sal. ochrony na górze Zamkowej ogólne zebranie, na którym przemawiać będzie delegatka województwa łwowskiego, p. M. Demełówna.

Kto następny? Na cele obrony powiatowej państwa p. S. Grzybowski, właściciel składu aptecznego przy ul. 3 maja w Dąbrowie, ofiarował 5 proc. z całotygodniowej sprzedaży.

Komitet oczekuje na dalsze zgłoszenia.

Zmiana aparatów. Zarząd telefonów przystąpił w Będzinie do zmiany starych, przytłaczających aparatów telefonicznych na nowe, automatyczne.

Wkrótce ma to nastąpić i w Dąbrowie.

W polskie ręce. Największy w Dąbrowie zakład fotograficzny, prowadzony pod firmą „R. Altman” przeszedł na własność p. Radzikowskiego, prowadzącego dotychczas maly zakład fotograficzny przy ul. 3 maja.

Dzięki sumiennej pracy p. Radzikowskiego, nie tylko skutecznie konkuruje z firmami wyrobionymi, lecz doprowadził do tego, iż nabył koncesję na przedsiębiorstwo, które po niezbędnym remoncie prowadzone będzie w rozszerzonym zakresie.

Kie owinowito sekcji chładek, tow. sp. „Victoria” urządziła wszystkich członków chłradekowskiego o stawienie się w lokalu własnym przy polsku w niedzielę o godz. 10 przed południem.

niem celem omówienia sprawy, związanej z wzięciem udziału w koncercie na rzecz „Jedyności lotniczego”.

Z TEATRU.

Teatr sosnowiecki.

Dziś po południu komedia Al. hr. Freydy. Wielki człowiek do małych interesów”. Artysty grają stylowo. Sztuka dostępną dla młodzieży i szerszego ogółu. Po dzisiejszym przedstawieniu popołudniowym szuka zejście z repertuaru.

Początek o godz. 4 ej po pol. Dziś wieczorem „Hamlet” ukazał się na naszej scenie, jako echo zeszłorocznej sezonu. Wspaniały to powinno wszystkich zainteresować gdyż w reżymie teatru aktorzy grali po kilka rol, w roku bieżącym personel jest tak liczny, że każdy artysta gra tylko jedną rolę. Będzie to zarazem pierwszy występ w sezonie bieżącym ulubieniec publiczności, Władysława Brydźńskiego, w roli Hamleta.

Początek punktualnie o godz. 8 ej wiecz.

Poniedziałek „Słowik hiszpański”, operetka Falka, ukazał się u nas po raz pierwszy pod reżyserską Tadeusza Wołwoskiego, część muzyczną opracował kapelmistrz Stoński; ułtice i ewolucje układu Wójcika.

Wtorek Kłosa sztuka G. Zapolskiej „Kłosa bez szary”, dostępna li tylko dla dorosłych.

Sroda — bawili się będziemy na nowej operetce, uromaczonej tałami.

Teatr w Dąbrowie.

Poniedziałek. Teatr H. Czarnieckiego daje jedno przedstawienie. Al. hr. Zapowskiego „Wielkiego człowieka do małych interesów” Aleksandra hr. Freydy.

Początek o godz. 8 ej wiecz.

Teatr katowicki.

Dziś po południu operetka „Biały mazur”. Początek o godz. 3 i pół.

Dziś wieczór operetka Falka „Słowik hiszpański”. Początek o godz. 7.

Poniedziałek przedstawienie teatru niemieckiego.

Wtorek „Słowik hiszpański”. Sroda „Hamlet”, występ W. Brydźńskiego.

Z sądu okręgowego.

Sąd okręgowy w Sosnowcu w dniu 3 października w. w składzie następującym: przewodniczący sędzia Różycki, sędziowie: Sokółski i Wołwoski, podpr. Barcikowski, sekretarz E. Salak, apl. sądowy, rozpatrywał następującą sprawę:

1) Edwarda Bajdry, lat 21 i Jana Kupkę, lat 30, mieszkańców w Maltownic, gm. Wojkowice Kościelne, osk. z art. 51 i 430 c. k. z p. Z powodu niedostawienia się oskarżonych sprawa została odroczone.

2) Kazimierza Nawrota, lat 137, mieszkańca Siowierza, J. Sprękaza i 27, zamieszkałego w Rycrowie pow. olkuskiego i Włosa Borkowskiego i 25, mieszkańca Wobromia. K. Nawrot, oskarżony z art. 581 c. k. III k. o. k. o. k. 3-6 k. k. Józefowi Goli, Leosowi Kozerskiemu, Józefowi Mercie, Sprękazi i Borkowski z art. 616 k. k. o. k. o. k. 3-6 k. k. z p. Z powodu zbadania świadków i przeprowadzenia sprawy skazali: K.

Czterech Jeźdźców Apokalipsy to „WOJNA” w całej swojej zgroźle.

Nawrota na 2 lata więzienia, a J. Sprękaza i W. Borkowskiego niewinności.

3) Jana Klepiury, mieszkańca Sosnowca, oskarżonego o znieważenie ojca swego Franciszka Klepiury. Wskutek pogrzebu, który stron sądy prawnie umorzył.

Ze Śląska.

Ubezpieczenie bezrobotnych. Ustawa o opiece dla bezrobotnych, która przedstawia coś w rodzaju ustawy ubezpieczeniowej, rozciągnięta została na obszar województwa śląskiego. Robotnik musi za czas pracy płacić odpowiednie składki, gdy jednakże jest bez pracy, otrzymuje wsparcie w formie renty.

Rezerwa w spoczynku. Rezerwa dla garnizonów wojskowych w Katowicach, Król. Hucie, Tarn. Górach i t. d. (dywizja śląska) w tych dach wrócił do swych sadby rodzinnych, odprowadzani na dworce kolejowe przez orkiestrę wojskowe. Miejsce ich zajęli nowi rezerwi, nowi obrońcy Ojczyzny, którzy przedk muszą pożyteczną, aczkolwiek tak twarzą szkołę żołnierza.

Nieudata ucieczka z więzienia. Z więzienia w Katowicach uciekło w piątek rano dwóch więźniów. Nie długo jednak chcieli się wolańca, gdyż dozorca przy pomocy pewnego urzędnika policyjnego wnet ich przytrzymał i sprawdził z powrotem na miejsce kaźni.

Naoned na prezesa związku powstanców. Ze związku powstanców, z siedzibą w Katowicach, przeszedł na teren Śląski, wyłączone ostatnio kilku za nie prowadzenie się. Z zemsty za to jeden z relegowanych powstańców, pewien porucznik rezerwy, napadł na kapitana Grzesiaka w kawiarni Librona Otto w Katowicach, uderzył, kłócił, kłócił w twarz i ułonił się niebawem na, czekając przed lozalem samochodzie. P. Grzesiak wytorzył sprawę sądowną, oprócz tego powiadomił o wypadku oficerów sądu hucrowy przy dywizji śląskiej „Katt. Zię”, referując o powyższym, twierdził z zadowoleniem (lecz kłamiwie), że prasa polska irytuje się z powodu wyłączenia powstańców z ich związku.

Stwierdzić możemy, że prasa polska na Śląsku, o ile wogóle sprawą la dorad się zajęła, jednorozdnie potępia tego rodzaju postępek.

Nowa kopercia. Pod Gorczykami węgla obecnie nowo szty, naczynia, w pewnej spółce czesko-słowackiej w Pradze. Osiągnięto już głębokości 450 metrów.

Pod kolami pociągu. Na torze Myślowice Brzezinka pociąg chany został górnikiem Tomasz Marce. Nie stwierdzono, czy zachodzi samobójstwo czy też nieśczęśliwy wypadek.

Czterech Jeźdźców Apokalipsy to „Śmierć”, nadesłany twierdzą zwycięstwa, wojny i śmierć.

Nagroda. Za wykrycie sprzedawania celnego i zwalczanie przemysłnictwa inspekcja

celna w Chorzowie wynagrodziła kolejowego Pawła Bankla gołową w kwocie 955 zł.

Kolonja lecznicza dziecięca w Busku.

Sosnowiec, 5 października.

Ze sprawozdania kolonii leczniczej dziecięcej im. dr. med. rektora Józefa Brudzińskiego przy zrozu w Busku wiado, że kolonia ta wspaniale się rozwija.

W szpitalu obciążeniu leczy się 650 dzieci, a 200 dzieciom oddawano leczenie z powodu braku miejsca. Wyniki lecznicze są nad wyraz pomyślne.

Postępuje również budowa głównego pawilonu, bardzo pięknie pomyślane. W tym jeszcze roku zostanie postawiony dach, a na przyszły rok projektowane jest wykończenie gmachu.

Na wykonanie całości według projektowanego kosztorysu potrzeba do 500,000 zł. Tymczasem wpłacono dotąd na budowę za ledwie niecałe 200,000 zł.

Wpłacił zaś te sumy organizacja, należąca do stowarzyszenia wędrowników do uzdrowiska.

Z Olkusza.

(Korespond. własna).

Magistrat m. Olkusza ukończył w tym dniach pomiary gruntów na t. zw. Czarnej Górze, przeznaczonych na parcele pod nową dzielnicę miasta.

Granice zostały okopane; widimy również rządy pól z szerokim płacem pod szosą, która ma doprowadzić z kilku stron. Przywrócić się nowej dzielnicy, nieodzwyczajony chyba będzie warunkiem: kanalizacja, wodociąg, elektryczność i t. d., to jest to, co dla człowieka kulturalnego jest niezbędne. Jeżeli warunki te będą zachowane i jeżeli rzeczywiście przysię budować będą wyrastały ze smakiem i estetyką, okoliczne ogródkami i drzewami, czem specjalnie winni się zająć ludzie miłujący piękno, — to w połączeniu z ładną, górzystą i zdrową okolicą, nowa dzielnica będzie przemiłą — i jeżeli użyć porównania — piękny bukietem przysiępion do starej wyszarzałej zępy Olkusza-weterana.

Kto zna dzielnicy Olkusza, który właściwie niczem nie różni się od Olkusza z przed 100 lub więcej laty, ten zapewne dozna przykrego wrażenia, jakie nań uczyni brudne dość, zaśmie-

W tem m. p. i. o. p. sp. wpl. cło 7,500 zł, 11 kas chorych — z góra 50,000 zł, 12 miast — 45 tys. zł, 16 sejmików — 25,000 zł, 1 instytucji społeczno-humanitarnej — 12,500 zł.

Kasy chorych w Sosnowcu i Warszawie, m. st. Warszawa i kilka innych silnych finansowo organizacji dotąd nie określiły swojego członkowskiego udziału.

Trzeba przypuszczać, że wódcę na roboty w przyszłym roku, siłą rzeczy zasiedlono od kas chorych i sejmików będą znacznie większe, gdyż one przede wszystkim są zainteresowane budową jednej w kraju lecznicy dziecięcej.

W budującym się pawilonie znajdzie pomieszczenie najmniej 150 dzieci (dziełnie), a w sezonowych koloniach — 500 dzieci za cały sezon letni.

cone i nieskanalizowane miasta. Jedynie rynek przykuć może uwagę przybysz; równy duży i z jednej strony zadziwiony, w stylu dawnych polskich miast — który jakby chciał powiedzieć: zadowolony się tylko małym Olkuszem czepiał się w dnie jarmarczne, wtedy kniołom na własny wódcę przysięm... wolno jest stanąć gdzie im się żywyło podobna... nie i można konie ustawić imem do wozu, aby mogli wierząc w przechodni.

Można też przyjechać do zakupu w dzień jarmarczny nawet samochodem, lecz należy się wstrzymać z kupnem, aż wszystkie wiewerz wykuła „miejscowe ludzie”, przeważnie z naszej miejscowości. Jakże? — są przecież przepisy i muszą być przestrzegane.

Pozatem mamy kilka towarzystw sportowych, oczywiście pilki nożnej — z których jak zwykle — jedno się rozwija, drugie zamiera. „Dancingo” jeszcze w Olkusz nie było. Był za to „dancing” w Bolesławu... i to na restauracji kościół.

O życiu sportowym i innych przejawach życia tujejszego — później.

Ko.

Z KRAJU.

Opiekunowie i obrońcy afery poborowej.

Warszawa, 4 października.

Sprawa napadów dwyersyjnych, oraz posięg za bandytami w ostatnich dniach zwróciła uwagę ogólną w stronę kresów wschodnich. Sytuacja ta nawiązuje do sprawy elementów dla złagodzonych spraw nadożdy poborowych, oraz otcoczenia opieką sprawców tej afery, tak bezwzględnie pogubionych przez policję polityczną. I tak aresztowani otrzymują już wikt domowy przy pośrednictwie władz wziętych, specjalne widzenia i t.

Młody Fuks, wypuszczony za zobowiązaniem, obchodzi różne wpływy osobistości, a potem przechwala się, że

duże składania kancji przez aresztowanych wojskowych.

Jako specjalny wysiłek Fuksa, uwięziony pomyślnym wynikiem, możemy zaznaczyć, co władze wojskowe i policyjne dowodowo stwierdziły, że znaczna większość zwolnionych bezprawnie i na fałszywych podstawach poborowych przez szajkę Fuksa — Zapiatyński, znajduje się obecnie zagranicą, w Gdańsku.

Jak Fuks opowiada i chwali się do swych zaufanych, wyjadzie to są bardzo „drogie”.

Co to ma znaczyć? Względnie cała sprawa prowadzona jest przez czynników odmienne, niż zazwyczaj — a więc przez policję polityczną i sztab generalny.

Kallaz. Przybył do Kallisa minister sprawiedliwości Wyganowski, który na dworcu powitany był przez prezesa sądu okręgowego Mińskiego, prokuratora Wiśniewskiego oraz przez podprokuratorów i władze policyjne.

Minister dokonał wizytacji sądu okręgowego, sądów pokąd i wzięcia miejscowego.

Ministrowi towarzyszył w podróży radca prawny ministerium sprawiedliwości p. Zdanowicz.

Leszno. Kilku po niemiecku mówiących, bandytów dokonano napadu rabunkowego na prohoszta w Świętchowie, dekanatu leszczyńskiego, gdzie proboszczem jest siedmiu kapłan ksiądz Stefan Frieske. Bandytów wzięli najpierw do spichalni sienniczej proboszcza, 60-letni Łucji Krenz, a następnie do proboszcza, od którego zażądali pod grózą 30 tys. złotych. Ksiądz Frieske, widząc się wobec przewagi bezsilny, wydał bandytom okład od szaty, z której zabrali 600 złotych, 35 mk w srebrze i 5 dolarów, nadto rozmaite lorne rzeczy.

KILKA ANEGDOT GENIEWSKICH.

Gdy Lloyd George był przedstawicielem Anglii na zgromadzeniu ligi narodów, przybyła do niego — jak opowiada paryski „L'clair” — delegacja pewnego plemienia afrykańskiego z prośbą o poparcie żądania, aby plemię muzyczne, którego są reprezentantami, przyjęte było do ligi narodów.

Przywódca czarnej delegacji rozpoczął swą przemowę do premiera temi słowy:

— Krew anglo-saska, płynąca w żyłach naszych...

Lloyd George podeskoczył na krześle. Bo jakże się nie zdziwił, jeżeli czarnej delegacji twierdził, że należało do dumnej rasy anglosaskiej! Poprosił więc o wyjaśnienie żądania, na co usłyszał najspokojniejszą w świecie odpowiedź:

— Calkiem to naturalne. Około 1850 r. na wybrzeżach naszych rozbił się okręt angielski, a plemię nasze pożarło całą jego załogę. Pozwala nam to twierdzić, że w żyłach naszych płynie krew anglo-saska!

Lloyd George skrzywił się mocno.

Zapewne na tej samej zasadzie, podając bankietu, urządzone w tych dniach w Genewie przez przedstawicieli republik

NADESŁANE.

LEON BRACIEJOWSKI w Krakowie, Głodzą 3-7, zawiadania, że zażyczył jedynie i zimowo

PLASZCZE I KOSTJUMY Wielki wybór! 1873 Ceny niskie!

hiszpańsko-amerykańskich, jeden z nich, murzyn czarny, jak heban, rozpoczął swój toast słowami:

— My przedstawiciele rasy łacińskiej!

I, zdziwili się mocno, gdyż ujrzał, że biali uczestnicy bankietu zatykali sobie szybko usta serwetkami.

I delegat Panamaj, najmniejszej republiki amerykańskiej, p. Narczy Garaz, przeżył wielkością swojej roli, zabawił mocno przedstawicieli wielkich mocarstw podcześnie (tego z ostatnich posiłków) i, gdy już, wzeszedł na trybunę, rzekł solennie:

— My, młotwie stanu...

Stało się zwyciężenie, na to posiedzeniach zgromadzenia ligi narodów mowy delegatów wygłaszane są na przemian w języku francuskim i angielskim.

Gdy mowa skończył mówić, mowa tego tłumacza jest natychmiast z języka francuskiego na angielski lub odwrotnie przez tłumacza urzędowego.

Zanim wszakże tłumacz rozpoczął przekład, przewodniczący zgromadzenia woła:

— Uwaga! Tłumaczenie!

Na okrzyk ten polewa publiczność wynosi się z sali, bo pod słuchacz dwukrotnie jednej i tej samej mowy?

Dziennikarze, bardzo liczni, w Genewie bowiem reprezentowane są wszystkie większe dzienniki świata, wyszyskali ten zwycięż.

Jak tylko zabiera głos mowa tłumacza, rozpoczyna się natychmiast po korytarzach, a gdy ktoś zainteresuje ich w chwilach takich, co się dzieje na sali obrad, odpowiadają:

— Ach, nie! Tłumaczenie!

Zwyczaj Dalekiego Wschodu wymaga, aby nyszyszawy co u siebie chciżyk, odpowiedzieć mu:

— To, co pan mówi, jest b. sędziewe. Slyszałem to już z ust omdzielskiego ciemnego!

Wówczas chciżyk uśmiecha się z zadowoleniem, dla niego bowiem młotwie jest przywilejem starości.

Powaga dnia, w okolicach gmachu ligi narodów w Genewie przedstawiono jednego z delegatów chińskich dziennikarzy, który słyszał o wspomnianym powyżej zwyczaju Dalekiego Wschodu.

Gdy więc chciżyk przemówił słów kilka, dziennikarz odparł mu poważnie:

— Przemawia pan, jak mowa solenna. Mam nawet wrażenie, że widziałem już pana w muzeum osobliwości prehistorycznych!

Tym razem jednak chciżyk nie mógł się zdobyć na uśmiech.

TELEGAMY.

(Przez telefon.)

Posiedzenie sądu rozjemczego nie udało się.

Warszawa, 4 października.

(Tel. wł.) Według otrzymanych w ministerium prac wiadomości wczorajsze obrady sądu rozjemczego w przemysławie górnośląskiej nie doszły do skutku. Przemysławowie bowiem nie przysłali na to posiedzenie swych przedstawicieli.

Ministerium przemysław i handlu oraz pracy zwróciło się wspólnym pismem do Katowic, żądając od przemysławowców wysłania delegatów do sądu rozjemczego.

W razie nowej odmowy przemysławowców będą uznani za uchylających się od udziału w arbitrażu.

Warszawa, 4 października.

Sąd rozjemczy wyznaczony został na poniedziałek 7 b. m. Prze-

mysławowcy obiecali wydelegować na posiedzenie swoich przedstawicieli.

O rozszerzenie kompetencji wojewodów wojskowych.

Warszawa, 4 października.

(Tel. wł.) Minister spraw wojskowych w porozumieniu z ministrem spraw wewnętrznych wniósł do rady ministrów projekt rozporządzenia o nadaniu wojewodom wojskowym prawa dysponowania siłami wojskowymi w województwie.

Kondolencje.

Warszawa, 4 października.

(Tel. wł.) Premier Grabski przesłał na ręce siostry zmarłego p. Wiadysława Zamoyńskiego depeszę kondolencyjną. Taką depeszę wysłał również marszałek senatu p. Trzciński. Na odczytanie pogrzeb wicemarszałka senatu księdza Zychyła.

Protest senatu gdańskiego.

Warszawa, 4 października.

(Tel. wł.) Senat gdański zwrócił się do komisarza ligi narodów z zawiadomieniem, że Polska pogwałciła zobowiązania wobec Gdańska, ustanawiając kała wwozowe bez porozumienia z Gdańskiem.

Ze źródeł urzędowych stwierdzają, że prezydent senatu gdańskiego, sz. bezpodstawnie i że żadne umowy nie nakładają na Polskę tego rodzaju obowiązków.

Otwarcie monopolu spirytusowego.

Warszawa, 4 października.

(Tel. wł.) Dziś o godzinie 12-jej w południe odbyło się otwarcie monopolu spirytusowego. Na otwarciu obecny był premier Grabski i inni przedstawiciele rządu.

Sejm śląski.

Katowice, 4 października.

(Tel. wł.) Plenarne posiedzenie sejm śląskiego wyznaczone na 8 b. m., zostało odłożone. Natomiast w piątek 10 października odbędzie się nadzwyczajne posiedzenie sejm śląskiego, poświęcone pamięci Karola Miarki i Pawła Stalmacha.

Na to uroczyste posiedzenie zaproszone przedstawiciele władz centralnych, a także i konsulów państw obcych.

Rozstrzelanie 5 bandytów.

Równo, 5 października.

(Tel. wł.) Sąd okręgowy w Równem na sesji wyjądowej w charakterze sądu doroznego w Ostrogu skazał 5 bandytów na rozstrzelanie za napad zbrojny.

Prezydent Rplitel prośbę o ulaskawienie odrzucił, wobec czego wszystkie wyroki śmierci dzisiaj wykonano.

Giełda.

Warszawa, 4 października.

WALUTY.

(Notowania w złotych).

Dolar — 5,18½
Funt — 23,70
Paryż — 27,80
Szwajcaria — 97,90
Wichy — 22,70
Praga — 15,50
Wiedeń — 7,28½
Bony złote — 0,88
Pożyczka dol. — 2,90
Rubel złoty — 2,78.

Gdańsk, 4 października.

Dolary — 5,61
1 złoty — 1,08½.

Od 6-go do 10-go października 1924 r.

Hotel Savoy Sala Klubowa

Wystawa i sprzedaż modeli paryskich i wiedeńskich

Specjalność: FUTRA wszelkich jakości. płaszcze, kostjумы, kurtki skórzane. Specjalność: FUTRA wszelkich jakości

Otwarta od godziny 10-ej rano do godziny 6-ej wieczorem.

Telefon 1128

FR. ZIELIŃSKI, Poznań Kantaka 1. Telefon 1126.

1983

Pragnąc przyczynić się do tego, aby tydzień lotniczy wypadł jaknajświeżniej przeznaczamy

5% od targów dziennych
na cele Ligi Obrony Powietrznej Państwa
 z całego tygodnia, t. j. od dn. 6-go do dn. 11-go b. m.

MAGAZYN WSPÓŁCZESNY

204-1

Dąbrowa Górnicza, ul. Kr. Sobieskiego Nr. 1.

Reklama
jest dzwignią handlu!

Drobne ogłoszenia.

Kupno i sprzedaż.
8 groszy za wyraz.

Do sprzedania meble, szafy, bielizniarki, otomany, biurka, stoły rozsuwane, łóżka za gotówkę i na raty. Sosnowiec ul. Nowopogonia 17, bracia Antczak. 1812-7

Harmonia stolnicowa i ręczna, chromowane, półtonówki, skrzypce, gitary, mandoliny wszelkie, amfony i struny wszelkiego rodzaju. Sosnowiec, Kościelna nr. 8, J. Kopeć. 1981-1

Do sprzedania plac, ul. Sobieskiego 25. Wiadomość „Iskra” Dąbrowa. 2031-1

Sprzedam wóz.

Wład. Pilsudskiego 4, red. „Iskry”.

Z powodu zmiany interesu sprzedam warstwą siewski, nasenny; męską za zł. 130.00, damską gabionową za zł. 160.00 i dwa zegary. Sosnowiec-Pogon, ul. Długa 15, ślepiec. 2032-7

Dłanino dobre, nie drogo kto pragnie kupić prywatnie pośredniczą Fortepiany Holtera, Juckera, Peterburg krótki do sprzedania. Wiadomość Będzin, Małachowskiego 5, Kąpa. 2032-7

Sprzedam okazjonalnie koziołkę, srebrną i połowę foka. Sosnowiec, Kółkarska, ołczyca ul. p. 1281

Do sprzedania z powodu wyjazdu 6 morg pola obok lasu i wody. Nivka-Bory, Karol Tessa. 2013

Posady i prace.

Zaoferowane 8 groszy za wyraz.

Majster stolarski do samodzielnego 478 prowadzenia robót budowlano-stolarskich i meblowych potrzebny zaraz. Szczegółowe oferty proszę nadsyłać: Polska Budowlana Spółka Akcyjna, Warszawa ul. Nowy Świat Nr. 38. 2047-2

Potrzebny zdolny subiekt fryzjerski zaraz. Sosnowiec 3-go Maja, Malsal-Różycki. 2057-1

Poszukiwano: 3 grosze za wyraz.

Rutynowane, samodzielna korespondentka - stenotypistka niemieckopolska poszukuje posady. Zgłoszenia okazywać kwint 4354 adm. „Iskry”. 1915-1

Młody, pracowity i uczciwy praktyk handlowy, z 2 i pół roczną praktyką, poszukuje posady ekspedienta, pomocnika magazyniera lub jakiegokolwiek zajęcia. Miejscowość obłożna. Łaskawe zgłoszenia do Sosnowiec, dla „Dziennego”. 1841-1

Buchalter rutynowany, korespondent w godzinach od 6 do 9 wieczorem prowadzenie księgowości handlowej lub przemysłowej na takich warunkach. Łaskawe zgłoszenia pod „Buchalter” do adm. „Iskry”. 2015-1

Buchalter-bilansista, rutynowana siła, zdolny organizator, ma wolne godziny. Łaskawe zgłoszenia: G. Halpern, Sosnowiec, Sienkiewicza 11. 1906-1

Lokale.

8 groszy za wyraz

13-tygodniowy zastęp pokój umiarkowany z obnóben wejściem i elektryczną. Wiadomość „Iskra” Dąbrowa. 2034-1

Poszukuje się za dobrem wynagrodzeniem w obrębie Będzina mieszkanie 2 lub 3 pokojowe. Zgłoszenia pod A. G. do biura ogłoszeń Kółka Będzin, Małachowskiego 50. 2040-1

Dwa pokoje z kuchnią, umeblowane z powodu wyjazdu sprzedam. Sosnowiec, Barbary 13, III piętro. 1281

Różne.

8 groszy za wyraz.

Tapicer katarski, Sosnowiec Niemiecka 5, przyjmuje wszelkie zamówienia w zakresie tapicerstwa. Uskuteczna wszelkie przeróbki mebli starych i matery. Ceny niskie. 1743-3

Nauczycielka rutynowana udzieli lekcji u siebie w kompletach lub na mieście, dałem 1 września przygotuję do zakładów naukowych chłopcy i dziewczynki od lat 6. Pilsudskiego 64. 1919-1

Tapicer w Dąbrowie, Dąbrowska 9. Pokrywam otomany, koczki, materace, kanapy, garnitury meblowe. 698-22

Lekci muzyki na fortepianie (kurs konserwatorium) udziela Leoncia na Sadowka, Stenowska 15, m. 12. 1930-2

Poszukuje się udziałowca z kapitałem 5 do 6 tys. zł. do korzystnego bezkonkurencyjnego interesu. Wiadomość „Iskra” Sosnowiec. 1957

Żenarek zbliżany jest do odebrania. K. Aleja 12, I piętro. 2008-1

Zginal piesz reprimender malutki, czarny pod spodem, kółko, naci, uszy i ogonek obcięte. Odprowadzić za wynagrodzeniem: Będzin, ul. Sadowieckiego 19, Zmigrod. 2028-1

Gry na skrzypcach udzielam tylko zaawansowanym. Wiadomość kiegarna „Polonia” Słonec. 2045-2

„Furs kroju, sukien, bielizny, haft, k. iaki i różne roboty artystyczne ręczne. Zapis codziennie, koniata 11. Nowakowski. 1271

Stenografować dokładnie w ciągu miesiąca naucz. Adres: Sosnowiec ul. Zygmunta 1. 2052

Posiadam koncesję tytoniową, poszukuję wspólnika ze siołtem. Wład. „Iskra” Będzin. 1298-2

Zgubione dokumenty.

8 groszy za wyraz.

Józefowi Brożek skradziono dowód osobisty, wydany przez pow. Iędrzejów. 2018-1

Israel Moszek Gerszenowicz zgubił książkę wojskową, wyd. przez PKU Sosnowiec. Łaskawy znalazca zwróć do „Iskry” Dąbrowa. 2030-1

Tylic Adam zgubił książeczkę kasy chorych, wyd. przez kop. „Flora”. 2035-4

Nowak Wiktor zgubił książeczkę kasy chorych, wydana przez kop. „Reda”. 2033-1

Chojczykowski Andrzejowi skradziono książkę wojskową, wydaną przez PKU Sosnowiec. 2030-2

Orłowski Wiktor zgubił książeczkę wojskową, wydaną przez P. K. U Będzin. 2040-1

Pięta Franciszek zgubił książeczkę wojskową, wydaną przez PKU Będzin i dowód osobisty przez mag. m. Sosnowiec. 2001-1

Łyszczyk Jan zgubił dowód osobisty wydany przez Starostwo w Kłobucku i książkę kasy chorych, wyd. przez kasę chorych Sosnowiec. 2001-2

Hamorla Jan zgubił portfel, zawierający książkę wojskową, wydaną przez władze kieleckie. 1287-3

Agorka Stanisław zgubił książeczkę wojskową, między Łazami i Zagórkami, wydaną w Zawierciu. 1271-3

Arżewski Mieczysław zgubił książeczkę wojskową, wydaną przez PKU Sosnowiec i kartę demobilizacyjną, wyd. przez 20 p. warszaw. 1297-3

Osiągnięcie najwyższe ceny!

Kanceljonowane, zatwierdzone przez Min. Spr. Wewn.
"Biuro Komisowe" A. Przytułski, ul. Warszawska 8
 z SALA LICYTACYJNA, przyjmuje do KOMISOWEJ sprzedaży
 z licytacji lub wolnej ręki
bez różnicy wszystko nowe,
 lub używane jak również: antyki, dzieła sztuki, meble, obrazy,
 dywany, planisy, kryształ, biżuteria i t. p.
 L. C. Y. T. A. C. i 5 przyjętych przedmiotów odbywają się co
 TYDZIEŃ w CZWARTEK o godz. 10-jej rano a z wolnej ręki
 sprzedaż okazjonalna odbywa się codziennie.
UWAGA! Za niezapłacone przedmioty przy odbiorze takowych
 z powrotem żądane opłaty nie pobiera się. 1615-2

Polsko-Chrześcijańska Firma.

J. Smoczyk

KATOWICE, UL. 3-GO MAJA 7.
 TELEFON Nr. 1404. 1530

ZEGARY — ZEGARKI tylko z fabryk szwajcarskich, jak Omega-Longines-Deksa-Schaffhausen i inne. — BIŻUTERIA ZŁOTA, SREBRNA.

Obrączki ślubne.

Naprawa zegarków i biżuterji.

Polsko-Chrześcijańska Firma

1075

A. BROŻYNA KRAWIEC MĘSKI
 SOSNOWIEC, ul. Warszawska Nr. 6.

Postała na składzie ubrania męskie w najlepszym gatunku, na każdy sezon. Przyjmuję zamówienia z materiałów własnych i powierzonych. Wykonanie wykwintne według ostatnich wzorów.

DZIAŁ KOLEDER.
 Sprzedaż burzów i szpilek koleder z własnej pracowni od najniższych do najdroższych.

Devizą: **MAY ZYSK WIELKI OBIROTI!**

Zakłady Przemysłowo Handlowe
J. KRUSZYŃSKI
 w SOSNOWCU, ul. Swoboda Nr. 6.
 Telefon 2-57. Firma egzystuje od 1898 roku. Telefon 2-57.

Artykuły kanalizacyjne-wo iniegiawo-sanitarne.
 Armatury do pary i wody.
 Uzbrojenia do kuchni i pieców katlowych.
 Masowa produkcja łożyszek mosiężnych do pociągaczy umywalk, wanien i t. p. celów.
 Zawiasy mosiężnych do siedzeń i wszelkich toaletowych uzbrojeń do gąbek, mydła, łuski itp.
 Wszelkie artykuły techniczne dla kopalni i fabryk.
 Aparaty do gaszenia ognia „Minimax”.

Modrzejowska 8. Modrzejowska 8.

ZAKŁAD KUSNIERSKI

M. ROZENTAL w Sosnowcu

Modrzejowska 8 — parter

znany z dobrego przyjęcia i solidnego wykonania przyjmuje wszelkie roboty w zakresie kufelnictwa wchodzące z własnych i powierzonych futer, pod własnym kierownictwem i odpowiedzialnością, futra męskie i damskie, zakłady karakulowe i tokowe, różne kolederze, minki i futra oraz czapki repazacji i przerabiał ukierunkując się szybko i starannie PO CENACH PRZYSTĘPNYCH. 2049-1

Modrzejowska 8. Modrzejowska 8.

KURSY HANDLOWE
 przy Szkole Handlowej Męskiej
 w Sosnowcu, Targowa 12
 przyjmują zapisy codziennie. 1966-1

Czy chcesz być piękną?
 pozbyć się bez śladu
 piegów,
 opóliznowy i zmarszczek na twarzy?
 Właż szczyt kremu miodowego „Piegiol”
 Zadać w składach aptecznych
 i aptekach. 1723-8

SPECJALNOŚĆ: Urządzenia kąpielowe, klozetowe, zlewowe, wodociąg, gi, kanalizacje, ogrzewania centralne, pompy podwózkowe, wodociągowe.

Wykonują wszelkie roboty łokarskie, ślusarskie i kowalskie.
 Naprawy pomp różnych sys. i t. p. w własnych zakładach.

Kola pasowe drewniane dwudzielne wszelkich wymiarów. 1269-3

Pracownia okryć i kostiumów damskich oraz Inter
 Przyjmuję roboty z własnych jak i powierzonych materiałów podług najnowszych żurnali. Robota solidna i punktualna.
 Ceny przystępne. Ceny przystępne.
 Z poważaniem
JAN WOSKOBOJNIK
 1954-7 Sosnowiec, ul. Czysza Nr 4 II piętro.

Z dniem 1 października 1924 r. została uruchomiona
 w SOSNOWCU przy ulicy Piaskowej 4
Odlewnia Wyrobów Bronzowych
 „G A R K A i S-wie”
 Wykonują wszelkie roboty w zakresie leśnictwa i mechanicznego.
 Z poważaniem G A R K A i S-wie.
 264-1

Okrycia damskie oraz konfekcje futrzane
 poleca w wielkim wyborze
 na dogodnych warunkach
IZAAK FROMMER
 SOSNOWIEC, Modrzejowska 2. 1272

Obwieszczenie.

Komornik Sądu Okręgowego w Sosnowcu rewiru sownowskiego, zamieszkały w Dąbrowie przy ul. Ulmaza nr. 2, na zasadzie art. 1030 P. C. obwieszcza, iż w dniu 9 października r. b. o godzinie 10 rano w Sosnowcu przy ul. Pzennej nr. 16 w sklepie Chaima Springerera i 2) od godz. 11 w mieszkaniu Kayla Springerera, to jest w miejscu przechowania przedmiotów, odbędzie się sprzedaż przez publiczną licytację, oszacowanych na 900 zł., a należących do Chaima i Kayla Springererów, składających się: z mebli domowych, jak to: szafy, łóżek, stołów, krzeseł i inne na pokrycie długu R. Rozenholza. 1294

Komornik Sądowy Mikutowicz.

Adela Schöderówna
 nauczycielka muzyki
 b. uczenia prof. Michałowskiego, Różyckiego i Strobia
 udziela lekcji (fortepjan).
 Wiadomość: ul. 3 Maja Nr. 17.
 Tel. 3 90, mieszkane dr. Zaborzkiego. 1861

Rewizje ksiąg, bilanse, zestawienia roczne, regulowanie i zakładanie podług wszystkich systemów w polskim i niemieckim p.śmie skutecznie 2005-1

„POPRAWKA”
 Myslowice, ul. Krakowska Nr. 12.

FUTRA
 w największym wyborze, w dobrowolnym gatunku, po niskich cenach poleca firma:
ANTONIEGO TRĄBKI i SYNA
 w KRAKOWIE, ul. Szewska L. 12. Tel. 3464. 1701-9

Tysiące ludzi przekonało się już, że firma

Wacław MIESZAŁSKI

Sosnowiec, Modrzejowska 30, dom T-wa „Rozwój”
jest najtańszem źródłem nietylko w Sosnowcu, ale w całym Zagłębiu

Wszystkich zaś tych, którzy
nas jeszcze nie odwiedzili, najuprzejmiej zapraszamy zająć do nas i

SPRAWDZIĆ

nasze ceny; my ich przekonamy, że tylko u nas najtaniej kupić można:

Materiały ubraniowe krajowe i zagraniczne,

Materiały bluzeczkowe,

Veloury i Ulstry na męskie palta,

Pokrycia na futra,

Materiały bieliźniane wszystkich fabryk krajowych,

Barchany, Baje, Markizy,

Parmy, Peniuary, Brokaty,

Flanele flaneletki,

Cajgi, Velwety, JEDWABIE,

Satyny gładkie i deseniowe,

Płótna w sztuczkach,

Madapolamy wszystkich fabryk krajowych,

Nausuk krajowy i angielski,

Materiały na suknie i kostjумы,

Zamsze na damskie palta w 22 kolorach,

Kołdry bajowe, kołdry na wacie, satyno-

we, jedwabne i wełniane,

Satyny koldrowe,

Chustki zimowe, jesionki, chusteczki cie-
ple na głowę,

Bieliznę stołową z metra i w kompletach,

Zefiry, Surówki, Kapy na łóżka,

Weltety w kolorach na suknie i kape-

lusze, Firanki,

Materiały pościelowe w wielkim wyborze

Telefon 4-85.

Pierwszy Chrześcijański Hurtowo-Detaliczny Sklep Żelazno-Galanteryjny w Sosnowcu

NA RATY!

 przy ul. Piłsudskiego (Starososnowiecka) Nr. 14
róg Sadowej. Tel. 255 i 226.

NA RATY!

W celu ułatwienia Szanownym naszym odbiorcom zakupu niezbędnych dla gospodarstwa domowego artykułów kuchenne-galanteryjnych, postanowiliśmy z dniem 1 października r. b. rozsprzedawać takowe

 zachowując ceny konkurencyjne! **NA RATY** zachowując ceny konkurencyjne!

Kompletne wyprawy kuchenne dla nowożeńców.

ŁOZKA, łóżeczka dzieciinne i materace sprężynowe od najprostszyszych do najwykwintniejszych.

UMYWALNIE.

PIECE żelazne i kaflowe.

WANNY blaszane i żelazne lane emaljowane.

PIECE miedziane do nagrzewania wody dla wanień kąpielowych.

WAGI dziesiętne i stołowe.

MASZYNNKI do kawy wiedeńskie, angielskie i niemieckie.

MASZYNNKI do mięsa i do lodów oryg. szwedzkie marki „HUSQVARNA”.

MASZYNNKI gazowo-naftowe oryg. szwedzkie „PRIMUS” i „OPTIMUS”.

KOCIOŁKI blaszane żelazne lane i stalowe emaljowane.

WYZYMACZKI wszechśw. sławy fabryki „MADAME SANGENE”.

NACZYNNIA kuchenne elektryczne, aluminiowe, nielutowane.

NACZYNNIA gliniane Bunzlauwskich fabryk.

WYROBY z metalporcelany.

NA RATY!

wszystko

NA RATY!

PROWADZIMY I POLECAMY NASTĘPUJĄCE DZIAŁY:

Narzędziowy: Narzędzia do obróbki metalu i drzewa, również gisierskie, rymarskie, szewskie, blacharskie i narzędzia precyzyjne.

Techniczny: Stal narzędziowa, łańcuchy, drut żelazny i ocynkowany, śruby, nakrętki, nity kołowe i blacharskie, żelazne i miedziane. Tygły grafitowe, lampy do lutowania, lampki górnicze. Całówki, miary taśmowe etc. STALE na składzie wszelkich wymiarów ODLEWY dla celów KANALIZACYJNYCH i SANITARNYCH—mianowicie: normalnych wymiarów rury zlewowe i fasony. Wazy, wpusty, studzienki, trapy, odwadniacze, podłogowe siatki ściekowe Zlewki kuchenne i syfony. Wanny, umywalki i klozety żelazne emaljowane, płuczki do klozetów pat. „Vistula” etc. Papier, płótno i proszek szmerglowy. Wagi decymalne, sklepowe kilogramowe, odważniki legalizowane, mosiężne i żelazne lane.

Budowlany: Wszelkie okucia do okien i drzwi, zamki, zatrzaski, klucze, kłódki, zawiasy, gwoździe etc. Okucie meblowe zwykłe i luksusowe. Wszelkiego rodzaju uzbrojenia kuchenne i piecowe od najprostszyszych do najwykwintniejszych. Okna budynkowe żelazne lane różnych modeli i wymiarów etc. Żelazo, blacha, stal, metale etc.

Gospodarczy: Narzędzia gospodarskie i ogrodnicze, wyprawy dla stajen i obór etc. Parowniki do paszy. Buksy i kapsle do wozów, również pługów, łączniki do menaży, kółka zapędowe etc. Podkowy, bufałe i bacele etc.

Kuchenny: Kompletne wyprawy kuchenne. Naczynia aluminiowe, cynowane, blaszane i blaszane-emaljowane marki „DURO TITAN”. Garneczki żelazno lane surowe, wewnątrz emaljowane, również wewnątrz i zewnątrz emaljowane. Kubki, konewki, dzbanki, miednice, wanienki. Łyzki, noże i widelce. Oryginalne szwedzkie i wiedeńskie maszyny „Primus”, maszyny do krącenia mięsa, patelnie do smażenia i aparaty „S. Wecka” do konserwowania konfitur. Maszyny do lodów, formy do galarety i ciast. Wagi kuchenne sprężynowe. Szatkownice. Kuchenne przybory drewniane etc.

Galanteryjny: Naczynia i serwisy nikielowe i poniklowane. Wazoniki, bombonierki i t. p. wyroby szklane i porcelanowe, obciążane galwanometalem. Szczyrki, nożyczki, brzytwy, maszyny do strzyżenia, karbowki do włosów. Korkociągi, dziadki do orzechów etc.

Elektrotechniczny: Naczynia kuchenne, żelazka do prasowania, lampki elektryczne.

Reprezentacje

- 1) firmy „HERZFELD & VICTORIUS” Towarzystwo Akcyjne. Odlewania Żelaza, Tłocznia blachy i Emaljerna. Zakłady w Grudziądzu i Mniszku pod Grudziądem.
- 2) „PIEC” Fabryka Kafli, Pieców przenośnych pokojowych i kuchennych Ostrów i Kępno (Poznańskie).
- 3) Towarzystwo Akcyjne, Fabryki WYROBÓW ŻELAZNYCH WŁ. GOSTYŃSKI i S-ka Warszawa, Mokotowska 3. ŁOZKA żelazne. UMYWALNIE blaszane i z marmurowymi blatami.
- 4) Aktiebolaget Optimus Stockholm — Schweden. Maszyny gazowo-naftowe, kolby do lutowania etc.

 TOWARZYSTWO HANDLOWO-PRZEMYSŁOWE Inż. TEODOR CHRZANOWSKI & Co
w SOSNOWCU.